

Жукорська Ярина Михайлівна,
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри міжнародного права та міграційної політики
Західноукраїнського національного університету

Інформаційна мережа Internet як фактор розвитку міжнародних відносин

Одним із визначальних факторів глобалізації загалом, та міжнародних відносин зокрема, є кардинальні зміни у засобах зв'язку. Серед них, на нашу думку, особливу увагу варто звернути на глобальну інформаційну мережу Internet, адже можливість комунікацій та зв'язку через мережу Internet зробили кордони прозорими, а відстань непомітною.

Розвиток технологій та можливості моментального зв'язку з іншим кінцем планети цінувалися й до того, але важливою обставиною, що вплинула на зростання їх використання в таких класичних сферах як міжнародні відносини стала пандемія. Саме під час пандемії стало можливим провести зустрічі на вищому рівні, сесії Ради Безпеки ООН та інші зустрічі на платформі Zoom, Microsoft.

Століттями формувалися міжнародні узвичаєння, наприклад, у тому самому дипломатичному протоколі та етикеті, а Internet усе спростив. Він створив умови для застосування новітніх засобів комунікації у традиційних сферах. І пандемія надала лише першого поштовху змінам, які ми зараз спостерігаємо.

Окрім тісніших зв'язків та відсутності відстаней між державами, треба врахувати і миттєвість поширення інформації – її моментальну доступність у будь-якому куточку світу, що здійснює більший вплив подій в одній державі на іншу та усе міжнародне співтовариство загалом. Це все посилює сприйняття світу як єдиного цілого.

До того ж інформатизація суспільства не вперше кардинально впливає на зміни в ньому. Так, на думку Френсіса Фукуями, отримання дешевої та всебічної інформації мало глибоку дію на демократизацію; ієрархіям різних видів, від урядів до корпорацій і профспілок набагато складніше використати контроль над інформацією, щоб управляти тими, над ким вони мають владу. Він зазначає, що немає нічого випадкового в тому, що авторитарні режими почали руйнуватися в усьому світі тоді, коли глобальна економіка почала переходити в інформаційне суспільство [1; 2, с. 77].

На думку Р.Маткова, можна виділити два базові механізми впливу Internet на глобалізацію міжнародних відносин:

- Internet робить систему ухвалення рішень і взаємодії на міжнародному рівні прозорішою для держав і дозволяє ефективніше враховувати міжнародні чинники при розробці та реалізації національної політики;

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Francis Fukuyama. Second Thoughts: The End of History 10 Years Later. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1540-5842.1999.tb00074.x> (дата звернення 14.11.2022).
2. Матков Р. Internet і глобалізація міжнародних відносин. Міжнародна науково-практична Internet-конференція «Теоретичні та організаційно-методичні засади надання електронних послуг в системі е-врядування. (Одеса, 25 квітня 2014 року). Одеса, 2014. С. 77-79. URL: https://economics.net.ua/files/science/e_ytjad/2014/77.pdf (дата звернення 14.11.2022).

- Internet дозволяє широкому спектру недержавних організацій, як національних, так і міжнародних впливати на політику держав, примушуючи їх враховувати чинники і наслідки глобалізації, у тому числі ті, що спостерігають у інших державах [2, с. 78].

Важливо розуміти, що Internet сьогодні є одним з важливих чинників демократії, адже забезпечує прозорість та доступ до інформації, і саме в цю сторону він змінює і міжнародні відносини. Те, що раніше часто могло залишатися за кулісами «дипломатичної кухні», сьогодні стає предметом обговорення на усіх рівнях зі швидкістю блискавки.

Чи можливим раніше був виступ Президента держави у Раді Безпеки ООН, на саміті G-20 без його фізичної присутності? Сьогодні ж маємо змогу спостерігати, як це відбувається на прикладі України. Міжнародні організації працюють у змішаній формі – онлайн/офлайн.

А Internet як ефективний та швидкий засіб протидії міжнародній пропаганді? Хоча тут зростає і роль Internet як засобу міжнародної пропаганди, адже залежно в чийх руках знаходиться саме джерело інформації.

Найближчим часом світ стане ще менш формалізованим та більш прозорим і відкритим, що вплине й на міжнародні відносини. Новітньому інформаційному суспільству буде вкрай потрібне критичне мислення та здоровий глузд, щоб вистояти в процесах глобалізації й перейти на новий якісно вищий рівень демократії.

